

ת"פ 32901/03/11 - מדינת ישראל נגד עובדיה בן ג'ורג'י ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 32901-03-11 מדינת ישראל נ' עובדיה
בפני כב' השופט שמואל הרבסט

התביעה

הנאשם

בעניין: מדינת ישראל
ע"י המחלקה לחקירות שוטרים
נגד
עובדיה בן ג'ורג'י ישראל
ע"י ב"כ עו"ד א. כץ

הכרעת דין

בפתח הדברים, ועל פי דרישת החוק, אני מודיע כי החלטתי לזכות את הנאשם מהמיוחס לו בכתב האישום, מהטעמים שיובאו לעיל.

כתב האישום

כתב האישום, בחלק הכללי שבו, מלמדנו כי בעת שנהג רכב מקבל דו"ח בגין עבירת תנועה שביצע, עומדת לו הזכות לטעון כי נהג אחר השתמש ברכב בעת קרות העבירה הנטענת.

טענה זו תתקבל על ידי המשטרה, ככל שהיא נתמכת בתצהיר של הנהג נשוא הדו"ח, וכן בתצהירו של ה"נהג המוסב", ובלבד שהוגשו תוך 90 יום מרגע קבלת הדו"ח.

היה וטענה זו תתקבל, הרי שהדו"ח יוסב לחובתו של ה"נהג המוסב" כמו גם "נקודות החובה" שמקורן בתקנות התעבורה.

בתקופה הרלבנטית לכתב האישום, שירת השוטר גדי אקריש (להלן: "אקריש") כשוטר במדור פניות נהגים, ובתוקף תפקידו הוא טיפל בפניותיהם של נהגים שסברו כי הדוחות שנרשמו לחובתם אינם מוצדקים.

אקריש איתר דוחות תנועה שהתיישנו ובוטלו מסיבה זו, והציג בפני הנהג נשוא דו"ח, כי יפעל להסבת הדו"ח לאדם אחר, כך שהקנס הנקוב בדו"ח ונקודות החובה ייזקפו לחובתו של האחר, ובלבד שיועבר אליו שיעור הקנס הנקוב בדו"ח

במזומן.

ביום 31.1.06 קיבל אליעזר כהן, גיסו של הנאשם, דו"ח תעבורה, אשר בגינו הוטל עליו קנס וכן נזקפו לחובתו נקודות. בעקבות קבלת הדו"ח, הגיש כהן למשטרה תצהיר כוזב לפיו אשתו נהגה ברכב, ועל כן הוא ביקש להסב את הדו"ח על שמה.

במהלך חודש אוגוסט 2007 נעצר אליעזר כהן על ידי משטרת התנועה במהלך ביקורת שגרתית, והוברר לו כי, ככל הנראה, בקשתו להסבת הדו"ח נדחתה וכי רישיונו נשלל בשל אי תשלום הדו"ח.

זמן קצר לאחר מכן, ביום 16.8.07, פנה הנאשם לאקריש וביקשו כי יסייע לגיסו בבעיה שתוארה לעיל, תוך שהוא מציין כי גיסו עובד בתחום התריסים ויש בידו כדי לסייע לאקריש אם יזדקק ל"משהו באלומיניום".

בתאריך 6.9.07, נודע לכהן באופן רשמי כי בקשתו להסבת הדו"ח על שם אשתו נדחתה.

סמוך לאחר מכן, הציג אקריש מצג שווא בפני הנאשם לפיו ביכולתו להביא להסבת הדו"ח על שם אדם אחר, אך יש לשלם עבור שירות זה סך של 750 ₪, באומרו כי סכום זה ישמש לתשלום הדו"ח.

מובן כי כל זאת הוצג לנאשם, בעוד אקריש יודע ומודע כי הדו"ח כבר בוטל במערכת המשטרתית מטעמי התיישנות, וכי לא תידרש כל התערבות מצידו לשם הסבת הדו"ח וביטולו של הקנס הכרוך בו.

סכום הכסף המדובר (750 ₪) הועבר לאקריש ונותר בכיסו עד היום הזה.

בשל כל אלו, הואשם הנאשם בעבירות של שוחד וניסיון לקבלת דבר במרמה על פי סעיפים 290 ו-413 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").

בשלב זה יש לציין, כי הנאשם דן הינו חלק מקבוצה גדולה של אזרחים, אשר הואשמו באישומים שונים הכרוכים באקריש ובמרמה שרקח ושתוארה לעיל.

רובם ככולם הגיעו להסדרי טיעון, אשר במסגרתם הודו במיוחס להם, תוך שהמאשימה מקילה עימם באופן משמעותי ומרככת את עמדתה העונשית על מנת שתתאים למסכת המיוחדת של העבירה דנן, תוך הבנה נכונה כי נאשמים אלו הם, למעשה, קרבנותיו של אקריש.

לבד מן הנאשם דנן, ניהל נאשם נוסף ובודד, סעדי פראח שמו, הוכחות בתיק המיוחס לו (ת.פ. 11-03-32864 בבית משפט השלום בירושלים אשר נדון בפניי - להלן: "**עניין פארח**").

מר פראח לא חלק על העובדות הנדונות, ואף היה מודע ל"קומבינה" הנטענת, תוך שהוא גורס כי "**כולם עושים את זה**" (עמ' 18 להכרעת הדין מיום 28.1.14 ש' 8-9).

עוד טען פארח, כי לטעמו המאשימה אינה יכולה למצות עימו את הדין בעת שאורגן מאורגניה (השוטר אקריש) שידל, הדיח ו"משך" אותו לעבר ביצועה של העבירה.

למעשה, טענתו הייתה טענת "הגנה מן הצדק" לפיה סמך על השוטר אקריש שהדיחו לדבר עבירה, ותמך בכל מעשיו בשל כך.

הנאשם דנן, בסיכומיו שנערכו ונטענו על ידי בא כוחו, עוה"ד א. כץ, העלה טענה מיקדמית דומה, לפיה המדינה העניקה לאקריש מעמד של עד מדינה, על מנת שיפיל את קרבנותיו.

לשיטתו, מדובר בהתנהגות מקוממת שיש בה כדי להביא לביטול כתב האישום שהוגש נגד הנאשם דנן.

טענה זו נדחתה על ידי, וראיתי לנכון להביא את שקבעתי **בעניין פארח**, ככתבו וכלשונו:

"בשולי הדברים, אתייחס לטענת ההגנה מן הצדק שהעלה ב"כ הנאשם.

לדברי ב"כ הנאשם, יש להתחשב בעובדה כי הנאשם ניצב למול איש מרות שהוא "**מרגיש נחות לידו הן מבחינת הסמכות והן מבחינת הידע**", עם זאת, בסוף דבריו הסכים גם ב"כ הנאשם לכך ש"**לא בכל מקרה אדם צריך לבוא ולהקשיב לאיש מרות**" (עמ' 16 שורות 17 עד 23).

הסניגור המלומד סיים את טיעוניו באומרו "**איזה ציבור יש לו ענין בהעמדת אדם כזה בנסיבות אלה לדין?**" (עמ' 17 שורות 2-3).

אכן, התנהגותו של אקריש מטרידה, מקוממת ואף במידה מסויימת מדיחה לדבר עבירה וענין זה יישקל בעת פרשת העונש.

אולם לשאלת הסניגור, אשיב, כי ציבור החפץ במינהל תקין, בהתנהלות סדירה וראויה ובמיגורן של "הקומבינות" הוא הציבור שיש לו ענין בהעמדה לדין של אדם בן 62 שנים, כאמור, משכיל ובעל מקצוע חופשי הסבור כי "**כולם עושים את זה**" ועל כן ה"קומבינה" הינה לגיטימית ומותרת.

אשר על כן, ובשל נסיבות אלה, אני דוחה את טענת "ההגנה מן הצדק" בכל הכרוך בביטול האישום, אולם את נסיבות העבירה בכל הכרוך באקריש אשקול, כאמור, בעת פרשת העונש".

(ת"פ 32864-03-11 מד"י נ' סעדי פראח, עמ' 19 להכרעת הדין ש' 8-26)

כך אצל פארח, וכך במקרה דנן.

הפועל להשגת מטרה באמצעים פסולים ולא חוקיים צריך שיידע כי אם יעמוד לדין ויימצא אשם- ייתן את דין על מעשיו. אין בכך התעמרות או חוסר הוגנות, אלא תגובת "אנטי קומבינה" של חברה החפצה במנהל תקין.

ראוי לעמוד כבר עתה, על ההבדל שבין עניין פארח לתיק דנן. פארח כאמור, הודה והכיר במודעותו לאי חוקיותם של מעשיהם של אקריש, שלא כמו הנאשם דנן, אשר מכחיש כל מודעות לטיבם של מעשים אלו.

הכרעת הדין, אם כן, תנוע בין המוסרי והחוקי, הראוי והאסור, והכל כפי שיבואר להלן.

וכעת, לבירור אשמתו של הנאשם דנן.

תשובת הנאשם לאישום

הנאשם בתשובתו לאישום, לא חלק, למעשה, על העובדות המתוארות בכתב האישום למעט העובדה כי הנאשם הבין מאקריש שדו"ח התנועה יוסב ל"אחר" וכי מדובר, למעשה, בפעולה בלתי חוקית.

לשיטתו, סבר הנאשם כי דו"ח התנועה יוסב על שמה של אשת מר כהן, מאחר ומבחינתו ההנחה כי אשת מר כהן נהגה ברכב לא הייתה עובדה בדוייה, והוא סבר שמדובר באמת לאמיתה.

מן הפן המשפטי, טען הסניגור המלומד, עוה"ד א. כץ, כי מאחר ומערכת העובדות שהוצגה בפני הנאשם הייתה וירטואלית ובדוייה, הרי שלא ניתן לבסס עבירת ניסיון או סיוע לקבלת דבר במרמה על עבירה שאפילו לא החלה להתבצע ב"עולם האמיתי" ואף אין כל היתכנות שתבוצע, ועל כן יש לזכותו מהמיוחס לו.

הסניגור הוסיף וטען במהלך דיוני ההוכחות, כי אף עבירה של "קשירת קשר" אינה רלבנטית במקרה דנן, מאחר ועבירה זו מבטאת מפגש רצונות בין שותפים שעניינם המשותף הוא ביצוע עבירה. מפגש שכזה לא היה במקרה דנן, מהסיבות שצוינו לעיל, ועל כן התוצאה המשפטית צריך שתהא זיכוי מוחלט.

עוד נטען בשם הנאשם, כי לא הוצעה כל הצעת שוחד או נתינתו, ואמירותיו של הנאשם בעניינם של "תריסי האלומיניום" הן אמירות חבריות בעלמא ותו לא, וודאי שאין בהן כל הצעה קונקרטית אלא ציון עובדה ברוח חברית ולא מעבר לכך.

הראיות

מטעמה של **המאשימה**, העידו בפני גברת פרידה ידיד ממשטרת ישראל, גדי אקריש, מר אליעזר כהן והנאשם עצמו, וכן הוגשו הודעותיו של הנאשם (**ת/1-5**), שיחותיו המואזנות עם אקריש ותמליליהן (**ת/6-7**), מסמכים שונים ממערכת המיחשוב המשטרית החל מרישום הדו"ח של אליעזר כהן וכלה במכתב הדחייה הרישמי לבקשתו להסבת הדו"ח (**ת/8-15**), כתב האישום שהוגש נגד אקריש (**ת/16** - אישום מס' 4 הוא הרלבנטי לענייננו), גזר הדין בעניין זה (**ת/17**), הכרעת הדין (**ת/18**), הסכם עד המדינה (**ת/19**), הודעותיו של אקריש (**ת/20-26**), הודעתו של אליעזר כהן (**ת/27**), כתב האישום, הכרעת הדין וגזר הדין בעניינו של אליעזר כהן (**ת/28 ו-29**), וכן עימות בין הנאשם לאקריש (**ת/30**).

מטעם **ההגנה**, הוגש מסמך מרשות הדואר בעניין הודעת הקנס שנשלחה לאליעזר כהן (**נ/1**), וכן העתק מפתק שנרשם על ידי אקריש והועבר לנאשם (**נ/2**), בתחילתו של הקשר ביניהם ואשר בו מצויים שני מספרי טלפון של המחלקה הרלבנטית במטה הארצי המטפלת בפניותיהם של נהגים.

גברת ידיד בעדותה, סקרה את מערכת הדוחו"ת הממוחשבת של משטרת ישראל ואת דרך ביטולם של הדוחו"ת, ככל שביטול זה מתבקש על ידי הנהג נשוא הדו"ח.

עדוטה הייתה מעניינת, מחכימה ואמינה, והיא נתמכה במסמכים כמתואר לעיל, אולם היא הייתה מיותרת ולא האירה כל נקודת מחלוקת בתיק זה. עדוטה וחקירותיה נסובו על שאלת המועד המדויק בו בוטל הדו"ח, ועל התמיהה האם לכתחילה בוצעה המצאה כדין לאליעזר כהן, אם לאו.

אין לשאלה זו כל משמעות לנקודות המחלוקת בתיק, כאמור, ולא אוסיף עוד להרחיב בכך.

יתר העדויות שנשמעו בפני יפורטו בהמשך, במהלכו של הניתוח שיפורט להן.

דין והכרעה

שלוש נקודות, אם כן, יש לברר במסגרתו של תיק זה, ואמנה אותן בקצרה.

עמוד 5

האחת, שאלת השוחד.

האם יש בדבריו של הנאשם לפיהם "יסדר" לאקריש "משהו באלומיניום" משום הצעת שוחד?

אקדים את המאוחר ואטעים כי לטעמי התשובה שלילית היא לחלוטין.

נדמה, כי הצעות העזרה והסיוע של הנאשם לסייע לאקריש בענייני אלומיניום או בכל עניין אחר, מקורן, בין היתר, בדידותם רבת השנים מבית הכנסת הסמוך למקום עבודתם, והם אינם עולים עד כדי הצעה קונקרטית למתן שלמונים.

על כל אלו צריך לומר, כי "שוחד" מטרתו הטיה ברורה של נושא המשרה מביצוע תפקידו תוך השפעה על שיקול דעתו באמצעות ה"מתת".

במקרה בו מערכת העובדות הניצבת למרגלותיו של מקבל השוחד ונותנו שונות הן בתכלית, קשה ליצור זהות אינטרסים ביניהם המגיעה עד כדי הצעת "מתת" שתמורתה עתידה להגיע מצידו של המקבל, וזאת בשל היותם של המקבל והנותן שרויים ב"עולמות מקבילים" שאינם נפגשים ואין ביניהם נקודת השקה.

מעבר לכל אלו, נדמה כי מדובר בצורת דיבור שמקורה בדרך התנהלותו של הנאשם, ואין בה, כאמור, את המיקוד הדרוש לשם הצעת שוחד מפורשת.

חיזוק לגישה זו ניתן לראות בדברי הנאשם בכל הקשור לעבירת השוחד, בהם הוא מטעים ואומר לחוקרו כי **"אם אתה רואה זאת ככה זאת בעיה...אתה קורא לזה הצעת שוחד...שבית המשפט יחליט..."** (שורות 223-225), ומוסיף כי **"יש פניה טבעית לראות אם אדם יכול לעזור... הכל עזרה תמימה... גם לבוסית שלי אני מציע עזרה באלומיניום"** (ת/2 שורות 18-47).

בעניין השוחד יצוין, כי אקריש עצמו סבר כי מדובר בהכרת תודה ותו לא, וכפי שהוא מציין זאת בדבריו - **"אולי רצו להגיד תודה רבה"** (ת/26 ש' 96-97).

טענה זו אף עלתה בעדותו של הנאשם עצמו, אשר בחרתי לקבלה כאמינה בכל הכרוך בנקודה זו, בשל הגיונה הפנימי והחיצוני, ובשל הכנות הרבה בה היא נאמרה והושמעה בפני.

הנאשם בעדותו לפני גורס, כי מאז שירותו הצבאי הוא לוקה בשמיעתו, וכי הוא נזקק למכשיר שמיעה באופן תדיר (עמ' 46 ש' 14).

לדבריו, במסגרת עבודתו כמזכיר בלשכת ההוצאה לפועל, הוא מקבל בכל העת בקשות לעזרה ולסיוע מבאי הלשכה. לשיטתו, הוא אינו בוחל בכל פניה אליו ומשתדל לסייע לכולם, לפשוטי העם, לבעלי המקצוע, לזוכים ולחייבים כאחד.

(עמ' 47, ש' 1-11).

הנאשם העיד על עצמו כי הוא אדם בעל השכלה בסיסית אשר לא זכה ללמוד בבית ספר תיכון. הוא אינו מחזיק ברישיון נהיגה ושוטרי משטרת נדמים בעיניו כבעלי שררה וכוח והוא נותן בהם אמון ורוכש להם כבוד בלתי מסויג, והכל בשל אירוע טראומטי אשר אירע לו בילדותו, ואשר נכחו בו שוטרים אשר הפעילו את סמכותם כלפיו (עמ' 48 ש' 1-11).

לדבריו, הוא הבין את המילה "קומבינה" הכרוכה במעשיו של אקריש כ"**פרוצדורה פנימית**" או כ"**הסדר**", ולא ראה בה תופעה שלילית או בלתי חוקית. השכלתו בפירושי מילים בלעז מקורה במילון שרכש בגיל 14, עת עזב את ספסל הלימודים לבלי שוב אליו עד היום (עמ' 48 ש' 27-31 וכן עמ' 49 ש' 1-8).

עדותו התאפיינה בהרמות קול, ובתשובות שניתנו בקול גדול ובכעס על העוולה שנגרמה לו, כך לטעמו, בשל תיק זה.

פנייתו הראשונה לאקריש נענתה במסמך נ/2 שנכתב על ידיו, ואשר יש בו הפנייה לשני מספרי טלפון במטה הארצי של המשטרה, אשר בהם ימצא מענה לבעייתו של גיסו, מר אליעזר כהן.

לשיטתו, כל אותה העת הוא סבר כי מדובר בהסבת דו"ח כשרה וחוקית של גיסו על שם אשתו שנהגה ברכב באותה העת, ועל כן כאשר פנה אליו אקריש וביקש סך של 750 ₪ לתשלום הקנס, ומאחר והפרוטה לא הייתה מצוייה באותה העת אצל גיסו, העביר הוא עצמו את הסכום הנדרש.

לגרסתו, הוא חפץ במתן עזרה לגיסו, הא ותו לא, ואם היה יודע, מעריך, חושד או מנחש כי מדובר בהליך בלתי חוקי, לא היה ממשיך בקשר עם אקריש ולא היה מתמיד ומבקש ממנו עזרה.

באשר לעמדת המאשימה, לפיה הצעתו לסייע לאקריש באמצעות עסקי האלומיניום של גיסו הינה הצעה לשוחד, בחר הנאשם לענות באופן הבא אשר בחרתי להביאו במלואו :

ש. בית משפט והתובעת רוצים את ההסבר שלך לארבעה או חמישה דברים שהם לטענת התביעה פועלים לנגדך. אתה אמרת בהאזנה בהנחה תונח כקבילה, אמרת לגדי בטלפון על אליעזר אמרת לו "הוא מתריסי כהן הוא יעזור לך". התביעה אומרת שזה שוחד.

ת. זה לא שוחד. זה סגנון דיבור שלי, בכדי להגיד לו על מי מדובר, אני אומר לו זה אלי, אלי מהאלומיניום, זה אלי מהתריסים, היה לו קשר איתו לפני כן.

ש. למה להגיד את העניין של העזרה?

ת. זה סוג של דיבור. ככה אני מדבר. אני יכול להגיד לך אלי אבא שלי חייט, אולי מכרתי את

שם העסק שלו?? זו צורת דיבור, אני מהמזרח התיכון ולא בא מאמריקה. אם אני אדבר עם מישהו, אני אגיד לו אבא שלי חייט אולי אתה רוצה חליפה. זה סגנון הדיבור שלי. בלי כוונות. אם היתה לי כוונה של משהו מסריח, הייתי לוקח את הרגליים שלי, עד היום מעבר לשש שנים, מעבר לזה שיש לי עינוי דין, אני לא הולך לשמחות של המשפחה, לא מדבר עם אף אחד.

ש. בשיחה גדי אקר אומר לך את המשפט "יש איזה דרך לא דרך". מה הבנת מהביטוי הזה?

ת. לא שמעתי את הדיבור הזה, אני לא שומע טוב אמרתי את זה בחקירה. אמרתי שלא שמעתי את הביטוי הזה. זה סוג של סנלג (כך במקור - ש.ה.) של האדון הזה שכל הזמן מדבר, כמו שהוא דיבר קומבינה פנימית, לא התייחסתי, יש דברים שלא שמעתי, ולא ראיתי בזה צורך, פעם הרמתי עליו טלפון והוא מסביר לי משהו ואני לא מבין, הרגשתי לא טוב, הוא אמר תבוא תבוא לפה. לא לטלפון תבוא לפה.

ש. מה הבנת מהמילים לא לטלפון האם זה לא משהו בלתי כשיר?

ת. לא, גם אני יכול להגיד משהו כזה, אולי אין לו זמן, לא הבנתי משהו שאין בו כשר. לא משתמע מכך. במובן מסויים היתה מטרה מסויימת לעזור במהלך חוקי, אם הוא אומר לעשות כך וכך, אנחנו עושים. אם אני מתקשר אליו ואומר לו מה עם הדוח של אליעזר, הוא אומר הגיע קצין חדש צריך לקבל דוח בשביל לבטל את הדוח. איך יכול להשתמע מכל הדברים האלה, שיש פה משהו לא כשר?? יש לי שני בנים ושתי בנות, כולם לומדים בוגרים אוניברסיטה, שניים משרתים במודיעין עשר שנים. אני אלך לקלקל את שמו ואת שם המשפחה ויטיל רבב וכתם על הילדים הזה, בשביל דוח שלא רצה להתבטא, בשביל עזרה למישהו באופן לא כשר?? לא פעם חזרתי ואמרתי פונה אלי עו"ד ואומר לי יש צו מאסר צו הבאה, אני אומר לו או שישלם אותו או שיכתוב למה לא בא וקיבלת צו הבאה. אני יכול לבטל את הצו הבאה הזה. יש לי הרשאה אני מבטל את זה על פי סמכות, או שהזוכה מבטל את זה או כב' הרשם. אני יכול לבטל. לאותו עו"ד יגיד לי תעשה לי טובה, כך אלך לטבטל את הצו. הייתי עושה את זה.

ש. אמר לך באחת השיחות אתה מדבר עם גדי על אדם נוסף שצריך עזרה ואז גדי אומר לך משהו כמו נמצא לו איזה גוי, האם הדבר הזה מה יש לך להגיד?

ת. לא התייחסתי לא הבנתי מה הוא רוצה להגיד, אני יודע סוג של דיבור, זה צבא, משטרה, מדברים בסגנון כזה לא התייחסתי, כל המטרה היתה לעזור לאליעזר, בדיעבד מה שאני יודע לבטל את הדוח, אבל לא לבטל דוח שהוא נהג והגיש תצהיר לא נכון. בקטע הזה כל הסגנון שלה דיבור הזה לא היה מובן, בעצם לא התייחסתי למילה הזאת בכלל. אם שמעתי אותה לא התייחסתי אליה. אולי שמעתי. מה זה גוי?? יש פרוצדורה פנימית במשטרה להסב דוח אני יודע איך קוראים לזה, לעבור את זה מסוס שחור לסוס אדום? אני לא שואל יותר מידי שאלות. אני סומך עליו שהוא לא מפיל אותי לא שום דבר, לרגע לא אחלום מה קרה פה, גדי עשה משהו, תסבירו לי.

(עמ' 50 ש' 6 עמ' 51 ש' 11. הדגשים אינן במקור - ש.ה.)

הנאשם, אם כן, מוסר את הסבריו באריכות ובפרוטרוט.

תריסי האלומיניום אינם מתת אלא **"סגנון דיבור"** ו/או **"כרטיס ביקור"** שיש בהם כדי להביע תודה לאקריש ולהזכיר לו מי הוא מר אליעזר כהן ומהו משלח ידו (עמ' 54 ש' 28-31).

ה"גוי" הינו ביטוי חסר פשר שהנאשם לא שמע בשל הבעיות באזניו או ששמע בקושי אך לא הבין את פשרה האמיתי של האמירה (עמ' 61 ש' 1-4).

"דרך לא דרך" אינה אלא אמצעי ואופן לטיפול בבעיות בירוקרטיות בדרך לא רשמית, אך חוקית ומותרת, ובכלל ייתכן כי הנאשם לא קלט באוזניו הדוויית את אמירתו של הביטוי הנ"ל (עמ' 50 ש' 17-21).

העובדה כי אקריש מבקש כי המשכה של ההתקשרות בינו לבין הנאשם תבוצע **"לא בטלפון"** נובעת מהעובדה כי השיחה מתבצעת בשעות העבודה ויש קהל פונים הצובא על אשנבו של זה האחרון, ועל כן הוא אינו יכול להמשיך את השיחה הטלפונית (עמ' 56 ש' 10-17).

אלו, בתמצית, הסבריו של הנאשם וזוהי גרסתו.

ניתן שלא לקבלם, ולקבוע כי מדובר ב"קומבינטור" (במובנה השלילי של המילה) אשר עסק ב"תפירת" עסקאות אפילות ממקום מושבו אשר במשרדי ההוצאה לפועל.

מאידך, ניתן לקבלם במלואם ולקבוע כי מדובר באדם פשוט וישר דרך, חסר השכלה אך טוב לב שכל רצונו הוא לעזור לפונים אליו, וכך אף נהג במקרה דנן.

עדותו של אקריש, הודעותיו במשטרה והעימות שביצע עם הנאשם, מכילים רמזים לכאן ורמזים לשם, חלקם מובילים למסקנה כי הנאשם ידע, ואילו חלקם האחר מרמז כי עולמו האפלולי והעברייני של אקריש היה זר לנאשם והוא לא ידע דבר.

בשל רקעו של אקריש, אני מתקשה לאחוז בדבר מדבריו ולקבוע על פיו ממצא עובדתי כזה או אחר. מדובר באדם שהאמת לא הייתה נר לרגליו ומעשיו מלמדים כי ה"קומבינה" במובנה השלילי היא דרך חייו, ובשל כל אלו אמנע מלמצוא בגרסאותיו "תנא דמסייע" לשיטתה של המאשימה, או להשקפתה של ההגנה.

יתר הראיות שהוצגו בפני, המסמכים ושברי המסמכים, ההודעות המפורטות והשיחות המואזנות יכול שיתפרשו לכאן

ולכאן, ואין בהם כדי להכריע אובייקטיבית האם מדובר במרמה מכוערת או במעשה חסד ועזרה שהסתבך וסיבך את הנאשם בקוריו.

נניח אם כן, בצידו של השולחן את יתר הראיות בתיק, את ה"גוי", את ה"קומבינה" ואת ה"דרך לא דרך", באשר אין בהם כדי להבהיר את הערפל ולחדד את הקשר בין הנאשם לאקריש על כל גווניו, בשל היותם דו משמעיים ובעלי ספק מובנה בליבתם.

נותרתי עם עדותו של הנאשם בפניי.

הנאשם נדמה בעת מתן עדותו כמי שנלחם. נלחם על חייו, נלחם על שמו הטוב, ונלחם על המוניטין של ילדיו שזכו, שלא כמותו, ללמוד באוניברסיטאות ולהשכיל כדבעי.

עקבתי אחר הנאשם בעת העדות, אחר תשובותיו, הבעות פניו ותוכן דבריו.

אני סבור כי אותות האמת שבדבריו ניכרים, הן בשל תוכנם המקיימים הגיון פנימי וסדר כרונולוגי מובנה, והן באופן השתלבותם עם יתר הראיות שהובאו לעיל.

נקודה נוספת הצריכה הבהרה, היא כי המאשימה הצהירה כי לנאשם דנן, כמו גם ליתר הנאשמים בפרשה זו, הוצעה אפשרות "לסיים" את התיק נגדם בהצעה הכוללת ענישה מתונה צופת פני עתיד. יתר הנאשמים בפרשייה זו, לבד מפראח ומהנאשם דנן, נטלו הצעה זו, קיבלוה, ודינם נגמר.

הנאשם לא עשה כן, באשר לדברי בא כוחו, לא מלאו ליבו להודות בביצועה של עבירה שלא ביצע.

גרסתו החלופית הגיונית או לכל הפחות סבירה, וניתן לקבלה ולהסביר באמצעותה את ההתרחשויות בתיק זה.

התבטאויותיו יכולות להיות מוסברות ומתקבלות על הדעת לאחר בחינת עולמו וסביבתו, כאדם אשר לא זכה לרכוש השכלה גבוהה, ואשר זוכר ואינו יכול לשכוח את המילון שרכש בהיותו בן 14 שנים ואשר היווה את ה"אוניברסיטה" שלו בימי נעוריו, כמו גם את סביבת עבודתו הנוכחית בלשכת ההוצאה לפועל על כל באיה ו"לקוחותיה" אשר הוא משתדל לעזור להם ולסייע במצוקות יומם.

בא כוח המאשימה, עו"ד חן הררי, בסיכומיה הבהירים, טענה כי מבחינתה של המאשימה מדובר בהשרשת נורמה, ובדבריה **"יש המון שוטרים ברחובות ומחלקים דוחו"ת תנועה, אנחנו לא רוצים שאזרחים יפנו לשוטרים עם הצעות כאלו ואחרות..."** (עמ' 63, ש' 10-13).

טעמיה של המאשימה ברורים, בהירים, מוסריים ואף חשובים ומשמעותיים, אולם הרשעתו של הנאשם נקבעת הראיות הקשורות בו ובמעשיו. הנאשם אינו יכול לשמש כ"לוח מודעות" המחווה מסר, חשוב ומשמעותי ככל שיהיה, כלפי הציבור בכללותו.

התנהלותו של נאשם זהה בארץ רחוקה או ביבשת מרוחקת ייתכן והייתה מעלה תוצאה אחרת, אולם בישראל, מדינתנו שלנו, ה"צ'פחה" ה"סחבק" והדיבור הישיר וחסר המעצורים הם עובדה קיימת המשפיעה ישירות על רמת המודעות והכוונה הפלילית הטמונה במעשים כאלה ואחרים.

בדידי הוזה עובדה, כי באולמי שלי פונים נאשמים אשר אינם מיוצגים למותב היושב על כסאו בלשון "אחי" או "נשמה" וכדו', מבלי משים ובלי כוונת זלזול או השפלה.

האם בבריטניה הגדולה התנסחות כזו הייתה אפשרית? סביר להניח כי התשובה היא שלילית לחלוטין, אולם בישראל שלנו ניסוחים שכאלו קיימים ונשמעים, יש בהם כדי ללמד על צורת הדיבור ועל "טמפרטורת" הקשר הבין אישי הקיים בין הבריות.

עולם המשפט אינו מנותק מכך, ואף על התורה נאמר כי היא "דברה בלשון בני אדם".

עקרונות משפטיים הקשורים למודעות אינם מנותקים מסביבתם, וסביבתו של הנאשם, באשנבו הצפוף בלשכת ההוצאה לפועל, יוצרת מילון משלה לנאמר בין הבריות, מילון שהוא ישראלי לחלוטין, ותרבותו, כך יש להניח, לא הייתה מתקבלת או מובנת מעבר לים.

מובן, כי ככל שהייתה המאשימה משכנעתני באמצעות ראיות ועדויות, כי הנאשם הציע את שהציע כחלק ממערכת שוחד או ממעשה מרמה מתוכננים היטב (כמו למשל בעניינו של **סעדי פראח** שהוזכר לעיל), הרי שהתוצאה עשויה הייתה להיות שונה, אולם כאשר מדובר באמירות דו ערכיות, היכולות להתפרש לכאן או לכאן, הרי שיש לקבוע כי הנאשם יצר ספק סביר, גם אם עמדתה של המאשימה מסתברת היא יותר.

היוצא מכל האמור לעיל, הוא כי הרף הנדרש בפלילים להוכחת אישומו של הנאשם לא הורם במקרה דנן על ידי המאשימה בשל היתכנותה של גרסתו החלופית והסבירה כפי שתואר לעיל, כך שנדמה כי יש לזכות את הנאשם מעבירת מתן השוחד המיוחסת לו בכתב האישום, וכך אני קובע.

כעת, משהוסרה שאלת השוחד משולחננו, אמשיך ואדון ביתר השאלות הדרושות הבהרה והמוצבות לפתחי.

השאלה השנייה, שאלת מודעתו של הנאשם לאמירותיו של אקריש שעניינן הסבת דו"ח התנועה מאליעזר כהן על שמו של "אחר".

אקריש מוסר בעדותו במח"ש (ת/23) בה הוא פורש את שיטת הרמייה בה השתמש, כי סיפר לקרבנותיו ש"נעביר את

זה על איזה משהו שאני מכיר (ש' 165-167), היינו, הוא נהג לציין בפני "לקוחותיו" כי הדו"ח שנרשם על שמם יוסב על שם אחר. כך באופן כללי, וכך גם במקרה דנן.

אקריש מציין כי במקרה דנן יידע את הנאשם ו"אמרתי לו שאני העברתי את זה על משהו, וישראל הביא לי 750 ₪... אני אמרתי לישראל שאני מעביר את הדו"ח של אליעזר למשהו אחר... הוא לא ידע על מי אני מעביר ולא שאל ולא עניין אותו... בטוח שהוא ידע הוא חתום בפני עורך דין. אליעזר חתם וישראל ידע" (ת/23 ש' 273-289).

הנאשם ראה את גדי אקריש כמי שמסוגל לסייע במצב שבו **"יש דוח או משהו אז פונים אליו וזהו... גדי אוהב לעזור לאנשים"** (ת/1 שורות 19-20).

לטעמו עזרתו של אקריש הייתה חוקית מבחינתו ו"**אם גדי עשה עבירות שקשורות לשוחד זה צר לי**" (ת/1 שורות 69-70).

הוא הוסיף ואמר כי **"אם היה שם משהו מסריח צר לי לשמוע... אדם עם מדים יושב מולי אומר שיש סוג של קומבינה מעבירים עושים... אולי אני תמים מדי..."** (שורות 78-88).

בערוצי התקשורת שבין הנאשם לאקריש עלה לא פעם (כפי שיפורט) להלן, נושא הסבת הדו"ח לאדם אחר ממוצא ערבי ("גוי" - כפי שהתבטאו השניים).

לשיטתו, הוא לא הבין "עד הסוף" את עניין הסבת הדו"ח ל"גוי" ואף שאל את אקריש אך זה האחרון לעג לחוסר הבנתו עד שלדבריו **"אני התביישתי ושתקתי"** (ת/4 שורות 79-89).

בשיחה מואזנת שמספרה 1796 מיום 11.10.07, אומר אקריש כי **"...קח ממנו אולי נמצא איזה עוד גוי אחד"** ועל כך עונה הנאשם: **"כן"**.

מאידך, אקריש מוסיף כי אמר לנאשם ש"**אני העברתי את הקנס על שם משהו**" ובדבריו למצוא עוד "גוי" הוא התכוון להמשיך **"באותה שיטה כאילו להעביר את זה על שם משהו"**.

בכל הכרוך במידת ידיעותיו של הנאשם עצמו במכמניה של ה"קומבינה" גורס אקריש כי **"הוא לא מטומטם, הוא הבין אלא אם כן הוא עושה עצמו לא מבין... אז איך הוא המשיך להביא לי אנשים כמו גרופ אחרי גיסו... הוא הבין שיש פה משהו והדו"ח הועבר למשהו אחר הוא לא יכול להיתמם ולהגיד שלא ידע"** (ת/26 ש' 72-95).

אליעזר כהן מציין פעמים מספר בעדותו כי **לא** סיפר לאקריש או לנאשם כי התצהיר שמילאה אשתו היה כוזב ותוכנו אינו אמת (ת' 27 ש' 84-85 וכן ש' 92 ו- ש' 101-102).

מסקנתו של אקריש לפיה הנאשם ידע על הסבת הדו"ח נובעת בין היתר מהנחתו לפיה הנאשם ואליעזר כהן היו מתואמים בכל הליכותיהם, ועל כן אם אליעזר כהן ידע על ה"קומבינה", הרי שגם הנאשם היה מודע לה ואף שותף לה.

אולם, הנחה זו קורסת לאור דברי כהן עצמו, שסיפר, כאמור, כי הנאשם לא ידע ואף לא היה שותף להכנת התצהיר הכוזב ולידיעה כי הוא היה כוזב בתוכנו, וכי אשתו לא נהגה ברכב בזמנים הרלבנטיים לכתב האישום.

נותרנו אם כן, עם שיחת ה"גוי" בין הנאשם לאקריש, המהווה לדעת המאשימה את ליבת הראיות בכל הקשור לתוכנה של ה"קומבינה" ולמודעותו של הנאשם לנבכייה.

אמנם, גרסת המאשימה סבירה יותר בעיני, אולם לא אוכל לשלול את התרחיש אותו מעלה הנאשם לפיו לא הבין את נבכי ה"קומבינה" של אקריש, סמך עליו, וסבר כי מדובר ב"קיצור דרך" חוקי שאין בו כל פסול, הן בשל המצג שהציג בפני אקריש בעצמו, והן בשל היותו של אקריש לובש מדים

אשר עורר אצל הנאשם כבוד רב והזדהות מלאה, שהביאו לאמון מוחלט ומלא עד כדי ששערי הספקות ננעלו ולא הוצגו כל שאלות לביור דרכה של הסבת הדו"ח.

המסקנה העולה מכל אלו, היא כי הנאשם בגרסתו החלופית הצליח לעורר ספק סביר בכל הכרוך במידת ידיעתו ומודעותו, ועל כן החלטתי לזכותו מהמיוחס לו.

על כל אלו, ולמעלה מן הצורך, תוסף נקודה נוספת ושלישית לביור - **המודעות השגויה.**

הנקודה השלישית, טענה משפטית בדבר עבירה המתרחשת בתוך חלל בדוי של מודעות שגויה.

בין אם נגדיר את מעשיו של הנאשם כניסיון לקבלת דבר במרמה, ובין אם נגדירם כקשירת קשר לביצוע פשע או עוון, הרי שלא ניתן לומר כי היסוד העובדתי של אחת מן העבירות הללו הושלם, על אף שיתכן לומר כי היסוד הנפשי אכן קיים.

ככל שמדובר יהיה בקבלת דבר במרמה, הרי שבמקרה דנן אין בנמצא "**מרמה**" ואין בנמצא "**דבר**".

בכל עת התרחשות העבירה הדו"ח המדובר היה מבוטל ולא קיים מחמת התיישנותו.

נסיבותיו של תיק זה מיוחדות בשל העובדה כי מערכת העובדות והידיעות שעמדו בפני אקריש, אינה דומה לאלו שעמדו בפניו של הנאשם.

הנאשם סבר, כאמור, כי הדו"ח שריר וקיים וכי כפל הקנס יבוטל לאחר שיעבור הדו"ח על שמה של גב' כהן, וזאת, כפי

שכבר קבעתי, כדת וכדין.

לעומתו, אקריש ידע כי הדו"ח מבוטל ולא קיים, לאור ההתיישנות שחלה עליו.

סעיף 34 יח' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) קובע כי "העושה מעשה בדמותו מצב דברים שאינו קיים, לא ישא באחריות פלילית אלא במידה שהיה נושא בה אילו היה המצב לאמיתו כפי שדימה אותו".

עלינו להסתכל אם כן, במערכת העובדות שאין נתונות במחלוקת מבעד לעיניו של הנאשם ותוך התחשבות במודעותו ובידיעותיו באותה עת.

אם כך נעשה, ולאור השקפתי בעניין היתכנותה וסבירותה של גרסת הנאשם, הרי שנגיע למסקנה הבלתי נמנעת, לפיה הנאשם לא היה מודע, מעבר לכל ספק סביר, מבחינתו, לקיומה של "קומבינה" בלתי חוקית.

מעשים אלו יחד עם המודעות הלקויה שצוינה לעיל, אינם מקיימים את היסוד העובדתי של עבירת נסיון לקבלת דבר במרמה, כאשר ה"דבר" הוא הנחת דעתה של המשטרה וביטולו של כפל הקנס, וה"מרמה" היא מצג השווא לפיו "גוי" הוא שנהג ברכב נשוא הדו"ח.

ככל שמדובר בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע או עוון, הרי שקשירת הקשר מחייבת כי הקושרים יהיו תמימי דעים בכל הקשור לעבירה המתוכננת.

הפסיקה אף היא קובעת כי בעניינה של קשירת קשר כי "אמנם, כנראה, אין צורך בהוכחה של הסכמה במובנה של התקשרות חוזית במובנה האזרחי...וגם הסכמה לעניין פרטי הביצוע כנראה אינה דרושה...אולם יש לפחות להוכיח רצון משותף לבצע בצוותא עבירה מסוג מסויים...אם כי לאו דווקא עבירה קונקרטית במועד מוגדר..."

(ע"פ 330/85 דוד ואח' נ' מדינת ישראל, פד"י מ(2) 29).

במקרה דנן, הנאשם ואקריש חיו בעולמות עובדתיים שונים, ועל כן אין בנמצא כל בדל לקשר חוזי שעניינו ביצוע עבירה ספציפית, אלא דו שיח שמתקיים בשני מישורים מקבילים שאין נפגשים, כידוע, לעולם.

דו שיח שכזה, אינו יכול להיחשב לקשירת קשר.

על כל אלו יוסף, כי קשירת הקשר אינה עומדת לבדה, אלא היא מיועדת ומכוונת לביצוע פשע או עוון.

"פשע" זה לטעמי לא הושלם ולא בוצע ואולי לא החל להתבצע מן הבחינה עובדתית, וביתר שאת מבחינת היעדרם של היסוד הנפשי והמודעות הנדרשים, כפי שפורט לעיל, ועל כן נדמה כי יש לזכות את הנאשם גם מעבירה זו, וכך אני קובע.

ולבסוף, בעניינו של המוסר.

טוב היה, אילו פקידים כנאשם ודומיו, היו ממשיכים לסייע לציבור הרחב ולהאיר אליו פנים, אך מבלי ליצור "קיצורי דרך", אשר גם אם תחילתם בכוונה טובה, סופם יכול שיביא לעבירות פליליות.

כשל מוסרי, גם אם היה בפרשייה דנן, אינו עולה ונכנס בשעריו של המשפט הפלילי.

סוף דבר, הנאשם מזוכה מכל המיוחס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ז' אדר תשע"ה , 26 פברואר 2015, במעמד הצדדים